§ 7

Asiantuntijan nimeäminen ja lausunto Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta

ENODno-2022-434

Valmistelija / lisätiedot:
Samuli Mikkola
samuli.mikkola@enontekio.fi
kunnanjohtaja

Liitteet

1 Lausunto HE 274/2022 hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 § muuttamisesta

Oheismateriaali

1 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §n muuttamisesta, HE274_2022.pdf

Selostus

Eduskunnan perustuslakivaliokunta pyytää Enontekiön kunnalta asiantuntijaanne kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoanne asiaan:
HE 274/2022 vp hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta.

Perustuslakivaliokunnan kokous pidetään torstaina 26.1.2023 klo. 8.00.

Ilmoitus asiantuntijasta toivotaan mahdollisimman pian ja kirjallinen asiantuntijalausunto pyydetään toimittamaan viimeistään kokousta edeltävänä arkipäivänä klo 12.00 mennessä.

Ehdotus
Esittelijä: Samuli Mikkola, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa perustuslakivaliokunnalle seuraavan lausunnon hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta.

Kunnanhallitus päättää, että asiantuntijaksi perustuslakivaliokunnan kokoukseen torstaina 26.01.2023 osallistuu kunnanhallituksen puheenjohtaja.

Äänestykset
lausunto Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta

Kunnanjohtajan ehdotus JAA
Jarno Viitasen muutosehdotus EI

Jaa
Tytti Valkeapää
Ei

Jarno Viitanen
Kari-Pekka Stoor
Unto Kultima
Leena Palojärvi
Elli-Maria Kultima

Kokouskäsittely
Jarno Viitanen teki seuraavan muutosehdotuksen lausuntoon:

"Enontekiön kunnan lausunto hallituksen esitykseen saamelaiskäräjälain muuttamisesta

Enontekiön kunta lausuu saamelaiskäräjälain muuttamisesta seuraavaa: Enontekiön kunta pitää tärkeänä kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisuuden harjoittaa omaa kieltään ja kulttuuriaan. Enontekiön kunnan mielestä kaikkien saamelaisten tulisi olla tasavertaisessa asemassa äänioikeuden ja identiteetin suhteen. Pelkkä kielikriteeri saamelaisuuden määritelmässä kaventaa perimää, ja poissulkee osan saamelaisista alkuperäiskansasta. Enontekiön kunnan mielestä myös valitusoikeus Saamelaiskäräjien päätöksistä Suomen oikeuslaitokseen tulisi ehdottomasti säilyttää myös uudessa laissa. Nykyinen luettelo saamelaiskäräjien äänioikeutetuista tulee säilyttää, eikä sitä pidä lähteä muuttamaan.

Tämän lisäksi Enontekiön kunta on edelleen sitä mieltä, että säännöstä viranomaisten neuvotteluvelvoitteesta ehdotetaan uudistettavaksi yhteistoiminta ja neuvotteluvelvoitteeksi. Enontekiön kunta ei pidä hyväksyttävänä nykyisen lain 9 § muutoksia neuvotteluvelvoitteen osalta eikä lakiesitystä koskien pykälää 9 § a, joka on osaltaan erittäin väljästi kirjoitettu esitys. Enontekiön kunta pitää nykyisessä laissa määriteltyjä neuvotteluvelvoitteita riittävinä. Lain muutos mietinnön mukaisesti johtaisi erittäin todennäköisesti kunnallisen itsehallinnon kanssa ristiriidassa olevan veto-oikeuden muodostumiseen maankäyttöön ja elinkeinojen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä.

Enontekiön kunta haluaa korostaa, että saamelaiskäräjälain muutoksessa ei tule pyrkiä luomaan lainsäädännöllisiä muutoksia, jotka olisivat ristiriidassa maankäytön suunnitteluun ja ohjaukseen liittyvän kunnallisen itsehallinnon sekä maankäyttö- ja rakennuslain kanssa. Neuvotteluvelvoitteen laajennus ja de facto veto- oikeuden muodostuminen maankäytön suunnitteluun sekä maa- ja vesialueiden käyttöön esitetyn mietinnön mukaisesti asettaisi saamelaisalueen kunnat eriarvoiseen asemaan maankäytön suunnittelussa verrattuna muihin kuntiin ja rapauttaisi kunnallista itsehallintoa. Enontekiön kunta pitää tärkeänä, että maankäytön suunnittelu ja ohjaus säilyvät edelleen kunnallisen demokraattisen ohjauksen piirissä, eikä hyväksy toimikunnan mietinnössä esitettyä muutosta neuvotteluvelvoitteeseen saamelaiskäräjälain pykälään 9 § eikä pykälän 9 § kohta a mukaista kirjausta, jolla heikennettäisiin tosiasiallisesti viranomaisten toimivaltaa koskien maa- ja vesialueiden käyttöä.."

Kari-Pekka Stoor kannatti Jarno Viitasen muutosehdotusta.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 13:05-13:27. Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että paikalla ovat samat henkilöt kuin ennen taukoa.

Tytti Valkeapää kannatti kunnanjohtajan pohjaehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kunnanjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, suoritetaan äänestys.

Ääniä annettiin yhteensä 6 kappaletta, joista JAA ääniä 1 kpl ja EI ääniä 5 kappaletta.

Päätös
Kunnanhallitus päätti antaa perustuslakivaliokunnalle Jarno Viitasen muutosehdotuksen mukaisen lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta.

Kunnanhallitus päätti, että asiantuntijaksi perustuslakivaliokunnan kokoukseen torstaina 26.01.2023 osallistuu kunnanhallituksen puheenjohtaja.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Eriävä mielipide
Tytti Valkeapää jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Tiedoksi
Perustuslakivaliokunta, valittu

Otteen oikeaksi todistaa

Hetta
25.01.2023

Marja-Riitta Lukkari
hallintojohtaja

Tiedoksianto asianosaiselle
Lähetetty tiedoksi sähköpostilla 25.1.2023, Eduskunnan perustuslakivaliokunta, kunnanhallituksen puheenjohtaja

Muutoksenhakukielto

§7

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.